

Flotin kostar ALS 214.000 kr. um dagin

Síða 4

**tíðinda
sosialurinn
blaðið**

7,-

Nr. 47 ★ mikudagur 9. mars 1994

**Hjalti í
Jákups-
stovu av-
gjørdur:**

**Talan
kann
ikki
verða
um
størri
kvotur**

Síða 5

Trolara- verkfali

- Flotin fer ikki útaftur fyrr enn vit fáa aðrar reglur at fiska eftir, sigur Emil Nolsoe, formaður í Felagnum Trolsklp

Síða 4

**Semja
um Síða 3
markið
við Bret-
land
í nánd**

**H. Old:
Lóg um
dagstud-
ning má
broytast**

**- á menninanna - Síða 12
gongd verður broytt**

ES og norðuratlantshavið

Í GJÁR skuldi ein avgerð verða tikin um norskan limaskap í ES. Vit vistu ikki úrslitið av samráðingunum millum Noreg og ES, tá blaðið fór til prentingar, men tað leikaði hart á hjá báðum partum. Stríðsspurningurin er ma. rætturin til fiskiskap í norskum sjógv. Norðmenn hava mestsum gjørt fiskiskapin til ein kardinalspurning, og tað sama hava ávís av ES-londunum gjørt. Meðan norðmenn ikki vilja hoyra talan um at lata ES-londum fiskirættindi, so krevja Spania og Portugal henda rætt.

MEÐAN tað hevur nógv at siga fyri stórar partar av norskum vinnulívi at koma upp í ES, so eru tað aðrir partar eitt nú veiðuparturin av fiskivinnuni, sum ikki ynskja tað. Mett verður, at sleppa ES skip at fiska við norsku strendurnar so verður tað

mønustingurin hjá smásamfeløgnum í Norðurnoregi. Hetta sama er t.d. hent í pørtum av Írlandi, har skip í ES londum í dag veiða frítt. Bygdasamfeløgini eru taparar.

TAÐ er givið, at norskur limaskapur í ES er eisini ein spurningur, sum má hava feroyskan áhuga. Tað eru tey, sum halda, at fara norðmenn upp í ES, so hava Føroyar einki annað val enn at fara upp í. Víst verður á, at feroyskar fiskavørur fara at verða við skerdan lut, um Noreg verður limur og vit eru utanfyri. Nettup tað at Noreg framleiðir somu vørur sum vit ger, at hesar vørur koma at fáa framhjárætt fram um okkum, tá landið verður innan fyri múrararnar og vit utanfyri.

SÍÐANI eru tað onnur, sum meina, at limaskapur í ES kemur heilt at forkoma samfeløgnum í

Norðuratlantshavi. ES, sum hevur tørv á rávøru tvs. bæði til mannaføði og til ídnaðin - her verður hugsað um fiskiríkidømið og oljuna - hevur áhuga í at fáa hendur á hesum rávnum og tann besti máttin til tess er at fáa lond sum Noreg, Føroyar og Ísland og eisini Grønland at gerast limir í ES. Hetta er sjálvandi ikki nakað, sum tað verður tosað hart um í ES.

HVUSSU verður og ikki so fer norskur limaskapur at hava ávirkan á okkum. Spurningurin er so um, hvat vit tá skulu gera: eina nýggja avtalu við ES, tollunión ella limaskap. Hetta eru utan iva spurningar, sum fara at standa sera frammaliga í orðaskiftinum í Føroyum komandi mánaðirnar. Ikki tí tað er lógtingsval, men tí at vit skulu fremja eitt val á hesum økinum: vit skulu til at finna fram til, hvat vit vilja og hvat vit kunna.

TAÐ hevði verið rætt at fingið kannað, hvørjar avleiðingar henda og handa loysnin fer at hava fyri okkum. Hetta mátti verið ein uppgáva hjá flokkunum á tingi at tikið stig til: nevnliga at sett ein bólk at kanna stöðu Føroya eftir møguligan norskan limaskap. Tað eru so tey, sum halda, at ein slík kanning átti at verið gjørd uttan mun til um Noreg verður limur. Undir øllum umstøðum eru hetta spurningar, sum hava so stóran týdning fyri okkara framtíð, at vit eiga at fáa eitt breitt orðaskifti um málið. Í blaðnum í dag leggur ein av ES-andsstøðingunum fyri við grein um kvotur og ES.

SOSIALURIN

David Anderson, leiðari í bretska samráðingarnevndini:

Semja um markið um nakrar mánaðir

Teir vóru væl fyri og í góðum hýri, teir báðir samráðingarleiðararnir, Árni Olafson og David Anderson, tá teir møttu á fyrsta tíðindafundinum, sum hildin er í sambandi við marknasamráðingarnar millum Føroyar og Bretland.

Niðurstøðan aftaná heita samráðingarumfarið er tann, at báðir partarnir eru við at nærkast hvørjum øðrum. Talan er helst um mánaðir til ein endalig loysn er fingin á málinum. Nógv bendir á, at bretar hava slakað í sínum upprunakravi. Báðir partar rokna við eini samráðingarloysn og er tí nær um útilokað, at málið endar við altjóða dómstólin í Haag.

Friggjadagin var fundur í Havn um markið millum Føroyar og Bretland. Ongantið áður hava bretar møtt so mannsterkir á fundi sum hesaferð. Til samans 8 fólk vóru við í bretska sendinevndini og merkir hetta, at bretar nú eru farnir at leggja uppáftur størri dent á at fáa eitt samráðingarúrslit innan ikki alt ov langa tíð.

Hetta vátaði bretska

samráðingarleiðarin David Andersen eisini á tíðindafundi í Tinganesi seinna-partin friggjadagin. Hann helt fyri, at samráðingarnar nú eru komnar so mikið væl áleiðis, at tað nú helst bert er talan um mánaðir til teir og feroysingar fara at finna eina loysn.

Tað skilst eisini, at bretar hava slakað nakað í sínum upprunakravi. Tað

sigst, at teir vilja góðkenna eitt mark, sum er væl syðri enn tað teir annars hava kravt. Annars er krav teirra ongantið komið alment fram. Tað var annars fyrrverandi danski uttanríkisráðharrin, Uffe Ellemann-Jensen, sum á tíðindafundi alment segði frá tí viðgongda bretska kravinum, sum rakk heilt inn á klettinum.

Ikki eitt strið

Upp á fyrspurning hvat hetta marknastríðið snýr seg um sigur David Anderson, at talan er ikki um nakað stríð. Hann vísir á, at samráðingarnar snúgva seg rætt og slætt um at seta eitt mark út frá altjóða reglum og lógum, og har tað ikki ber til, so at seta eitt slíkt mark út frá samráðingum.

Pressuskriv

Tingingarnar millum Føroyar/Danmark og Bretland um landgrunsmar, Tórshavn 4. mars 1994.

Ein sendinevnd umboðandi Føroyar/Danmark og ein sendinevnd fyri Bretland hildu 4. mars 1994 fund í Tórshavn til framhaldandi samrøður um landgrunsmarkið millum Føroya og Bretlands.

Partarnir vátaðu av nýggjum vilja teirra at finna fram til eina samráðingarloysn á marknaspinginum, ið báðir partar kunnu vera nøgdir við. Í hesum viðfangi tóku teir til eftirtektar, at vinnan hevur vaksandi áhuga fyri økinum millum Føroyar og Bretland.

Í samráðingunum í dag, ið sum vanligt fóru fram á vinsamligan hátt, hildu samrøðurnar um landgrunsmarkið fram, og nýggj hugskot vórðu havd á lofti. Samrøðurnar verða uppførtar á næsta fundi, ið verður í Keypmannahavn 19.-20. mai.

Tórshavn, 04.03.1994

Fyri feroysku/donsku sendinevndina
Árni Olafsson

Fyri bretska sendinevndina
David Anderson

-Vit hava síðani 1964 roynt at fingið sett undirgrundarmark kring alt Bretland. Tað byrjaði við Noregi. Og síðani hava vit fingið ásett mark saman við okkara grannalondum kring alt Bretland, og nú er so bara markið millum Skotland og Føroyar eftir.

David Andersen sigur, at av tí at báðir partar ikki hava somu sjónarmið, so er neyðugt við samráðingum, har fleiri tekniskir

spurningar skulu greiðast. Samráðingarnar hesaferð hava verið sera góðar og vinarligar. Feroyski samráðingarleiðarin Árni Olafson legði fram nøkur nýggj sjónarmið á seinasta fundinum í Londum, og hesum hava bretar so svarað aftur á fundinum í Havn.

**Vita ikki hval
hvør elgur**

Vit spurdu David Ander-

Arni Olafson og David Anderson, samráðingarleidarar tosa við lögmann, Mynd kalmar

son, hvussu slíkar samráðingar kunnu vera vinarlígar, tá hugsað verður um, at bretar gera krav upp á stór øki, sum feroyingar halda er teirra ogn?

-Hetta er nettup spurningurin: hvat er føroyskt og hvat er bretiskt øki? Har altjóða lóg ikki heilt konkret sigur, hvar markið skal vera, har mugu vit so royna at finna fram til semju um hetta.

David Anderson heldur ikki, at málið er so einfalt, sum onkur vil gera tað til. Hann vísir til samráðingarnar, sum vóru við Írland. Tær vóru eisini torførar, men tað eydnaðist at finna eina loysn. Munurin millum tær samráðingarnar og hesar er tann, at tú her hevur nógvar oyggjar bæði føroysku megin og bretska megin. Talan er ikki um eina beina strandalinju. Tað er tí tann stóri spurningurin, hvussu tú setir eitt mark millum slíkar oyggjar.

Olja og gass Ikki orsök

Bretski samráðingarleidararin vísir aftur, at tað eru olju- og gassfund við miðlinjuna, sum eru orsök til, at bretar nú vilja hava eina loysn. Hann vísir á, at tað er umráðandi fyrri bretar at fáa hetta seinasta pettið av markinum kring Bretland ásett uttan mun til, hvørji áhugamáll annars megu vera í tí umstríddu økinum.

David Anderson vísir eisini aftur, at bretska olju-fóðuburin leggur trýst á teir at fáa eina skjóta

loysn.

-Nakað annað er, at tað hevði verið ein fyrimunur fyrri bæði okkum og feroyingar at ásett eitt mark, leggur hann aftrat.

Vit spurdu David Anderson, um seinastu olju-fundini hjá BP og tær nógvar seismisku kann-ingarnar, sum eru gjørdar í økinum, hava betrað um samráðingarstøðu teirra. Hann sigur, at hetta hevur ikki beinleiðis nakað við teirra samráðingarstøðu at gera. Spurningurin um at áseta eitt mark millum Føroyar og Skotland hevur ikki so nógv við vísindaliga vitan og próvførslu at gera. Tað snýr seg her meira um landalæru.

Vilja hava góð viðurskifti við feroyingar

-Nú eru tað nógvar feroyingar, sum minnst orðini hjá Winston Churchill eftir kríggid um at bretar ongantíð fóru at gloyma, hvat føroyskir fiskimenn gjørdu. Nú kenna hesi fólk, at bretar eru við at taka ein part av føroyskum øki og harvið svíkja síni lyfti!

-Tað ger mær illt, um feroyingar hugsa so. Vit hava bert gott at bera feroyingum og ynskja tykkum alt tað besta. Vit hava verið seja vælkomnir og eg ivist ikki í, at fleiri og fleiri bretar fara at nýta høvi at vitja tykkara vøkru

oyggjar. Vit vilja eisini framhaldandi hava góð viðurskifti við feroyingar.

David Andersen vísir annars á, at tað er ikki talan um at taka nakað frá feroyingum, sum feroyingar eiga. Tí nettup orsökkin til hesar samráðingar er at finna fram til, hvat hoyrir til Føroyar og hvat til Bretland. Og máttin at finna fram til eina loysn er at brúka altjóða lóg, sum í hesum førinum gevur báðum partum rætt í sínum sjónarmiðjum. Og har henda lóg ikki røkkur mugu so sínámillum samráðingar til.

Bretski samráðingarleidarinn sigur, at teir fara at hava nýggjan fund í

Triggir av manningini í føroysku sendinevndini stökka inn á gólvið hjá lögmanni eftir strævarn men positivar samráðingar við bretar. Fv. Jørgen Nørgaard frá danska orkumálaráðnum, Martin Heinesen, jarðfrøðingur og leiðari av oljufyrirsítingini og Dánjal Nolsøe, lögfrøðingur. Hann er ráðgevi hjá samráðingarnevndini. Mynd kalmar

mai. Hann heldur sjálvur, at nú er verulig gongd komin á samráðingarnar og ætlanin er, at tað skulu ikki vera meira enn seks vikur millum fundirnar.

Ikki til Haag

Arni Olafson, formaður í føroysku samráðingarnevndini er meira hjartskygdur í dag, enn hann hevur verið. Hann heldur,

at partarnir hava nærkast hvørjum øðrum og at tað helst fer at bera til at finna eina samráðingarloysn um ikki so langa tíð. Hann heldur ikki, at tað verður aktuelt at fara til altjóða dómstólin í Haag við málinum. Hesi metingini tekur bretska samráðingarleidarinn undir við.

jan

Barnatíðindi koma framvegis

Blaðið Barnatíðindi, sum Jákup Berg sjálvur gevur út, er aftur at fáa. Í blaðnum eru nakrar týddar søgur, ein fram-

haldssøga, og ein føroysk huldusøga er eisini við.

Hetta er 53. árgangur av Barnatíðindum.

VALUTAKURSIR

		08.03.94	Útlmó síðata máh.
USA	Dollari	669,80	671,70
Bretland	Pund	997,67	997,94
Týskland	Márkur	390,33	391,89
Sveríki	Króna	83,82	83,78
Noreg	Króna	90,02	90,37
Frakland	Frankur	114,87	115,30
Belgia	Frankur	18,960	19,045
Sveits	Frankur	466,27	469,88
Holland	Gyllin	347,59	349,01
Italia	Liri	0,3961	0,3971
Finnland	Márkur	120,99	120,86
Ísland	Króna	9,20	9,26
Eysturriki	Skillingur	55,493	55,729
Spania	Pesetas	4,744	4,812
Portugal	Escudos	3,798	3,851
Kanada	Dollari	494,28	498,11
Japan	Yen	6,3542	6,4327
Írland	Pund	956,47	959,12
Grikkaland	Drakmur	2,694	2,705

Kelda: Føroya Sparlkassi

Kvinnuráðstevnan FORUM 94

ALLAR kvinnur eru vælkominar í Mottustovu í sambandi við fyrirlitningar til kvinnuráðstevnuna FORUM 94 í Ábo 1.-5. august 1994. Oppl er hvørt mikukvöld kl. 20-22. Telefont: 16938/12880 og og faks: 12545.

Njál og Georg

dansitónleikur íð dugir

tel. 1-1820 lok. 18